

PARLAMENT EUROPEJSKI

WYDANIE SPECJALNE

RADA EUROPEJSKA
23 - 24 marca 2006 r.
Bruksela

PRZEMÓWIENIE PRZEWODNICZĄCEGO
JOSEPA BORRELLA FONTELLESA
WNIOSKI PREZYDENCJI

01/S-2006

*Dyrekcja Generalna ds. Urzędu
Przewodniczącego*

PL

PL

(Intranet) <http://www.europarl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2006)
(Internet) <http://www.europarl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2006)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\2006

PRZEMÓWIENIE PRZEWODNICZĄCEGO

Przemówienie Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego do Rady Europejskiej - Marzec 2006

Szanowne Panie i Szanowni Panowie, członkowie Rady Europejskiej,

Każdego roku od czasu szczytu Rady Europejskiej w Lizbonie w marcu 2000 r., czyli od 6 lat, gospodarka strefy euro odnotowuje stopę wzrostu nieprzekraczającą 2 %.

Daleko nam do statusu najbardziej dynamicznej gospodarki na świecie.

Mimo że perspektywy wydają się obecnie bardziej optymistyczne, byliśmy jednakże świadkami znacznego spadku zatrudnienia w tych latach stagnacji. Sytuacja wymaga pilnego działania.

Obywatele nie będą czuli się zaangażowani w proces integracji europejskiej dopóki Unia nie będzie w stanie zapewnić powszechnego i trwałego wzrostu gospodarczego.

W tym celu konieczne są reformy oraz polityka zarówno bardziej aktywna, jak i lepiej koordynowana na poziomie europejskim.

Dotyczy to także kwestii energetyki, która będzie stanowić trzon obrad.

Parlament Europejski stwierdza z zadowoleniem, że rewizja europejskiej strategii na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, którą Rada zainicjowała wiosną ubiegłego roku, znalazła już odzwierciedlenie w krajowych planach działania.

Jest to niewątpliwie znaczący postęp; nie jest on jednak wystarczający.

Znaczący, ze względu na ustanowienie jasnego podziału kompetencji na krajowe i europejskie, a także na możliwość stopniowego uzupełniania braków krajowych i społecznych kompetencji w zakresie tejże strategii, przy jednoczesnym wyraźniejszym nacisku na jej wartość dodaną na poziomie europejskim.

Gdyby byłoby inaczej, nie zebraliby się Państwo tutaj, aby obradować nad polityką podlegającą w dużej mierze właściwości władz krajowych.

Niewystarczający z kolei, ponieważ wciąż postęp ten przypomina bardziej czysto orientacyjny „business plan”, niż projekt ustanowienia społeczeństwa europejskiego.

Planom krajowym brak jest celów ilościowych i konkretnych środków na ich realizację, pomijając fakt, że jedynie 11 z 25 państw członkowskich powołało krajowy organ odpowiedzialny za tę strategię.

Niewystarczający i niespójny, ponieważ zobowiązania podjęte przez Komisję w dziedzinach działania, które uznaje ona za priorytetowe, nie pokrywają się z projektem perspektyw finansowych na lata 2007-2013.

PRZEMÓWIENIE PRZEWODNICZĄCEGO

Komisja wyraziła zaniepokojenie kwestią cięć budżetowych, które dotknęły programy o podstawowym znaczeniu dla tej strategii:

- badania i rozwój: 20 mld euro mniej,
- innowacje: miliard euro mniej,
- edukacja i kształcenie zawodowe: 50 % mniej,
- małe i średnie przedsiębiorstwa: 40 % mniej,
- energetyka: brak dodatkowych środków,
- działania zewnętrzne: 21 % mniej,
- transeuropejskie sieci transportu: zdecydowanie niewystarczające środki,...

Wyraźny brak spójności z zaproponowanymi przez Państwa celami sprawił, że Państwa propozycja została odrzucona przez Parlament znaczną większością głosów.

Stała się ona jednak podstawą przyjętą przez Parlament do negocjacji międzyinstytucjonalnych.

W negocjacjach nie osiągnięto istotnego postępu. Rozmowy trójstronne odbędą się jeszcze po raz ostatni, jednak istnieją znaczne rozbieżności dotyczące elastyczności i niezbędnych środków na rzecz niektórych polityk stanowiących szczególnie punkt zainteresowania w wymiarze europejskim.

Kwestia ta wydaje się istotna, ponieważ stoimy wobec problemu wiarygodności: UE stawia sobie wciąż nowe cele i ustanawia nowe pola działania zarówno w zakresie polityki wewnętrznej - np. w sektorze badań lub energetyce - jaki i w odniesieniu do roli, jaką odgrywa na arenie światowej, nie posiadając jednakże wystarczających środków na realizację tych celów.

Szanowni członkowie Rady Europejskiej,

Nie powinniśmy budzić obecnie kolejnych oczekiwań, którym nie będziemy w stanie sprostać, lecz dołożyć starań, aby osiągnąć porozumienie, które umożliwi nam sprostanie dotychczasowym oczekiwaniom.

Należy przypomnieć, że jednym z warunków *sine qua non* każdej okresowej rewizji perspektyw finansowych jest zgoda Parlamentu.

Panie i Panowie, członkowie Rady Europejskiej,

Parlament uważa za szczególnie istotne utworzenie jednolitego rynku oraz swobodny przepływ kapitału, towarów, osób i usług.

Dlatego też wyraża zadowolenie z decyzji podjętej ostatnio przez niektóre państwa członkowskie w sprawie odstąpienia od moratorium na swobodny przepływ pracowników z nowych krajów członkowskich.

Parlament zwraca się do państw, które nie podjęły jeszcze działań w tym kierunku, o uczynienie tego kroku w możliwie najkrótszym terminie.

PRZEMÓWIENIE PRZEWODNICZĄCEGO

Parlament zdołał ponadto po długich obradach załagodzić niepokoje narosłe wokół projektu dyrektywy usługowej.

Liczne nieporozumienia dotyczące projektu zostały wyjaśnione. Niektóre państwa członkowskie dostrzegły w dyrektywie szansę poprawy ich konkurencyjności na rynku wewnętrznym, dla innych natomiast oznaczała ona groźbę społecznego dumpingu. Brak jasnego rozróżnienia pomiędzy świadczeniem usług a ustanowieniem siedziby zakłócił obrady.

Parlament zdołał zażegnać spory ograniczając zakres obowiązywania dyrektywy poprzez usunięcie dyskusyjnej zasady kraju pochodzenia. Umożliwiło to osiągnięcie kompromisu politycznego i zapobieżenie ewentualnej konfrontacji pomiędzy starymi i nowymi państwami członkowskimi.

Komisja przedłoży Radzie zmieniony wniosek.

Proszę o nienaruszanie kształtu porozumienia opracowanego w tak szczegółowy sposób; ma ono umożliwić rozwój jednolitego rynku usług w poszanowaniu systemów społecznych państw członkowskich.

Wolą Parlamentu jest także, aby Europejska strategia na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia skrupulatnie uwzględniała równowagę między konkurencyjnością a wymiarem społecznym.

Taka równowaga jest nieodzowna dla osiągnięcia integracji obywateli i zwalczania biedy - problemu, który zagnieździł się w społeczeństwie europejskim i dotyczy 15% ludności, gdy tymczasem ten cel zniknął praktycznie z propozycji Komisji.

Połączenie elastyczności z zabezpieczeniem ma szczególne znaczenie, jeżeli pragnie się podjąć walkę z głębokim poczuciem niepewności co do przyszłości - poczuciem realnym dla jednych i wzbudzającym obawy wśród innych - dotyczącym obecnie sporą liczbę Europejczyków.

Coraz częściej uznaje się słowo „reforma” za synonim niskich wynagrodzeń i coraz bardziej niepewnego zatrudnienia. Taka sytuacja może wzmocnić postawę zamknięcia sprzeczną z naszymi celami otwarcia się na świat i przystosowania się do jego wymogów.

Programy szkoleniowe przygotowywane z myślą o zwalczaniu niepewności sytuacji powinny obejmować przede wszystkim pracowników najmniej wykwalifikowanych.

Jednakże sprawozdania Komisji pokazują coś przeciwnego: udział pracowników o niewystarczających kwalifikacjach korzystających z tych programów wynosi niecałe 45%, a w niektórych krajach nawet zaledwie 20%.

Będziecie Państwo debatować nad bardzo ważnym wnioskiem przedstawionym z inicjatywy przewodnictwa austriackiego i Komisji, którego celem jest, aby począwszy od 2007 r. możliwym było zaoferowanie wszystkim młodym ludziom pracy, nauki i szkoleń, dzięki którym będą mogli wejść na rynek pracy.

PRZEMÓWIENIE PRZEWODNICZĄCEGO

Gdyby należało wymienić jeden jedyny cel tych wniosków, niekiedy zbyt długich dla dobrego zrozumienia, to powinien nim być właśnie ten cel. Lecz nie wystarczą jedynie rozważania: dość już pobożnych życzeń! Konieczne jest ustalenie sposobu i terminów, w których chcą Państwo osiągnąć ten cel oraz tego, w jaki sposób zamierzają Państwo zapewnić kontrolę rezultatów uzyskiwanych w każdym państwie.

Proszę przypomnieć sobie posiedzenie Rady Europejskiej w Barcelonie w 2002 r. W celu stworzenia sprzyjających warunków dla przyrostu naturalnego zobowiązano się do zwiększenia o 33% liczby miejsc w punktach opieki dla dzieci poniżej trzech lat, podwajając jednocześnie liczbę miejsc dla dzieci od trzech lat do wieku szkolnego.

Czy wypełniono to zobowiązanie?

Kto wie coś na ten temat bądź przynajmniej pamięta cel wówczas wyznaczony?

Oby ta sytuacja nie powtórzyła się dziś, zwłaszcza że wszystkie nasze cele są tak szczytne! Cele równie szybko ogłoszone i równie szybko zapomniane zwiększają tylko sceptycyzm Europejczyków.

Szanowne Panie, Szanowni Panowie, szefowie państw i rządów,

Parlament uważa, że wzrost gospodarczy wymaga odpowiednich ram makroekonomicznych. W związku z tym Parlament wzywa do odejścia od cząstkowych strategii wzrostu gospodarczego i zachęca do lepszej koordynacji polityki gospodarczej, budżetowej i podatkowej.

Ważne jest unikanie, aby konkurencja podatkowa między państwami członkowskimi nie niszczyła podstaw spójności społecznej.

Ponadto obywatele powinny mieć możliwość zrozumienia zasad obowiązujących w zakresie procesów decyzyjnych i je akceptować.

Jak Państwa zdaniem obywatele mają zrozumieć, że dla zdefiniowania stawki VAT na środki nie-eksportowe, takie jak gastronomia i budownictwo, konieczna jest jednomyślna zgoda państw członkowskich, podczas gdy opodatkowanie kapitału, decydującego elementu konkurencyjności terytoriów, uchwalane jest niezależnie przez każde państwo członkowskie bez prawa zajmowania stanowiska przez Unię w tym zakresie?

Jeśli chodzi o starzenie się ludności i wyzwania demograficzne, Parlament podkreśla szczególne znaczenie polityki imigracyjnej. Imigracja jest problemem europejskim. Żadnej strategii wzrostu gospodarczego, zatrudnienia czy spójności nie można definiować bez należytego uwzględnienia takiego parametru.

Ile konkretnie dokonaliśmy siedem lat po Tampere (1999 r.) i cztery lata po Sewilli w kwestii wspólnotowej polityki imigracyjnej, o której już Państwo wielokrotnie wypowiedzieli się, że jest tak nieodzowna?

PRZEMÓWIENIE PRZEWODNICZĄCEGO

Niewiele. W rzeczywistości Europa nie ma ciągle polityki dotyczącej migracji wewnętrznych. Zmagamy się z *migracjami*, których skutki odczuwa się poza naszymi granicami, podczas gdy decyzje Rady w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych (WSiSW) są blokowane.

Imigracja i migracja wewnętrzna powinna iść w parze z integracją w kraju przeznaczenia poprzez współpracę w zakresie rozwoju z krajami pochodzenia. Poważnym błędem byłoby podchodzenie do tej kwestii jedynie z punktu widzenia bezpieczeństwa lub też w celu rozwiązania problemu starzenia się naszej ludności.

Nie możemy przecież zostawić krajów z południowej części obszaru śródziemnomorskiego, krajów przelotowych lub krajów będących pierwszym celem imigrantów, samych z takim problemem.

Pilność tego problemu odczuwalna jest coraz bardziej dramatycznie. W ciągu 45 dni od 1000 do 1200 imigrantów płynących na prowizorycznych łodziach między Mauretanią i Wyspami Kanaryjskimi utonęło w Oceanie Atlantyckim nie docierając do wybrzeża europejskiego Eldorado.

Unia powinna podjąć zdecydowane działania polityczne przeciw nowym handlarzom niewolników naszych czasów.

Panie i Panowie szefowie państw i rządów!

Na posiedzeniu Rady Europejskiej w Hampton Court przedstawiono ideę europejskiej polityki energetycznej. Od tego czasu rosyjsko-ukraiński konflikt gazowy pokazał nam nasze uzależnienie energetyczne.

Europejczycy uświadomili sobie zagrożenia w sektorze energetyki. Zarówno zwolennicy, jak i przeciwnicy publicznych ofert sprzedaży akcji podkreślili strategiczny wymiar energii w zestawieniu z suwerennością państw.

Przed nami leży Zielona Księga Komisji. Działajmy szybko.

Poprzez kwestię energii wyrażają się sprzeczności, jakich nie brak w UE.

Jak pogodzić suwerenność państw członkowskich z koniecznością odpowiedzi na wspólne problemy?

Co powinniśmy zrobić?

Po pierwsze uczynić z energii podstawowy element unijnej polityki zagranicznej. Parlament Europejski opowiada się jasno za takim podejściem, chcąc przyczynić się do bezpieczeństwa dostaw.

Powinniśmy działać zdecydowanie, aby poprawić wydajność energetyczną, co pozwoliłoby na oszczędności rzędu 20% zużywanej energii. Wymaga to jednak wielu zmian w odniesieniu do cen względnych i przyzwyczajzeń społeczeństwa.

PRZEMÓWIENIE PRZEWODNICZĄCEGO

Należy również podjąć debatę w sprawie kombinacji źródeł energii, zwanej „energy mix”; jest to niezwykle drażliwa sprawa, bardzo blisko związana z kwestią suwerenności państwowej.

Zdaniem Parlamentu Europejskiego bezpieczeństwo energetyczne na dłuższą metę nie jest możliwe bez odnawialnych źródeł energii. Nasz potencjał technologiczny w tej dziedzinie należy wykorzystać do wspierania rozwoju w krajach wschodzących, które zmieniają energetyczną mapę świata.

Parlament Europejski uznaje równocześnie rolę sektora jądrowego w zapewnieniu bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej. Energia jądrowa przyczynia się do zmniejszenia emisji CO₂, chociaż rodzi inne problemy związane z ochroną środowiska. Otwórzmy tę debatę bez żadnych tabu.

W kwestii energetyki napotykamy jednakże kluczowy problem: w rzeczywistości nie istnieje polityka energetyczna na szczeblu europejskim, tylko polityka konkurencji w sektorze energetyki.

Wspomniana polityka konkurencji jest realizowana na niezintegrowanym rynku, na którym brakuje połączeń transgranicznych, a liberalizacja sprzedaży energii elektrycznej nie przynosi zapowiadanych efektów.

Konsumenci nie uzyskali niższych cen ani lepszej jakości usług. W gospodarce europejskiej jako całości nie zaobserwowano wzrostu konkurencyjności ani spadku cen.

Stare monopole nadal dominują rynki, konkurencja transgraniczna jest nieznaczna, nowe podmioty nie uzyskują niezbędnych możliwości przesyłu gazu czy energii elektrycznej, połączenia są niewystarczające, a podmioty zużywające duże ilości energii często są związane umowami długoterminowymi zawartymi przed liberalizacją.

Nic więc dziwnego, że Europa wielkiego rynku zamieniła się w nacjonalistyczny pojedynek między krajami, które pojmują energię jako problem strategiczny, ale na skalę krajową.

Parlament Europejski przeważającą większością głosów wyraził zaniepokojenie wobec ochronnych i protekcyjnych środków stosowanych przez rządy i skierowanych przeciwko mobilności kapitału i prawa do prowadzenia działalności gospodarczej. Parlament zwrócił się do Komisji o zdecydowane działania na rzecz obrony rynku wewnętrznego, w tym również w dziedzinie energii i usług finansowych.

Komisja nawołuje do tworzenia większej liczby konkurentów, aby większa była sama konkurencja. Ale w rzeczywistości – czy nam się to podoba, czy nie – proces fuzji będzie trwał.

Pytanie brzmi, czy będą to fuzje na szczeblu krajowym, czy europejskim, i jaki jest odpowiedni zakres regulacji. Jaką rolę może odgrywać konkurencja w sektorze energii elektrycznej i jaka jest rola usług publicznych?

PRZEMÓWIENIE PRZEWODNICZĄCEGO

Dzisiaj otwierają Państwo debatę o ogromnym znaczeniu dla przyszłości Europy. PE będzie niej aktywnie uczestniczył, ponieważ europejska polityka energetyczna wymaga dużo energii politycznej.

* * *

Jako przewodniczący Eurośródziemnomorskiego Zgromadzenia Parlamentarnego, które zbierze się w Brukseli pod koniec tego tygodnia, nie mogę zakończyć tego wystąpienia, nie powiedziawszy kilku słów o Bliskim Wschodzie.

Panie i Panowie szefowie państw i rządów!

Nasze względne niepowodzenie w ożywianiu partnerstwa z krajami Morza Śródziemnego otwarło drogę tym, którzy podsycają „konflikt cywilizacji”. Patrząc na wyniki wyborów, które odbyły się w krajach arabskich w ciągu minionych kilku miesięcy, widzimy, że wiele osób istotnie popiera ten konflikt w Palestynie, Egipcie, Iraku, a wkrótce być może i w innych krajach.

Deklaracja Prezydencji Zgromadzenia Eurośródziemnomorskiego z dnia 6 lutego była pierwszym wspólnym oświadczeniem w sprawie karykatur Mahometa i wykazała użyteczność Zgromadzenia Euromed jako narzędzia dialogu i współpracy.

Jednak w tym kontekście wycofanie obserwatorów międzynarodowych i późniejszy atak na więzienie w Jerychu uniemożliwiły przewodniczącemu Abbasowi wystąpienie przed Parlamentem Europejskim i dały islamistom z tego regionu jeszcze więcej dowodów na poparcie ich idei.

W przyszły poniedziałek jako parlamentarzyści z Europy i regionu zrobimy wszystko, co możliwe, aby nadal tworzyć atmosferę dialogu. W tym celu niezbędna jest korekta cięć budżetowych w programach MEDA. Po tym, co widzieliśmy w Barcelonie w 2005 r., a mianowicie po partnerstwie bez „partnerów”, takie cięcia mogą ostatecznie zniweczyć wiarygodność współpracy eurośródziemnomorskiej.

Wsparcie Rady i Komisji na odpowiednim poziomie byłoby bardzo użyteczne i wzmocniłoby współpracę międzyinstytucjonalną, z propozycją której Parlament Europejski ponownie wystąpił do Rady.

Dziękuję za możliwość wystąpienia przed Państwem i życzę owocnych obrad.